

LAYMAN TXOSTENA

LIFE BONELLI

Izena: "Espainian Bonelli arranoaren populazioaren suspertze integrala"

Laburdura: LIFE+ Bonelli

Erreferentzia: LIFE12 NAT/ES/000701

Onuradun koordinatzailea: Nafarroako Ingurumen Kudeaketa S.A.

Onuradun bazkideak: Consejería de Medio Ambiente y Ordenación del Territorio de la Junta de Andalucía, Consejería de Medio Ambiente y Ordenación del Territorio de la Comunidad de Madrid, Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB), Fundación Natura Parc, Arabako Foru Aldundia, Grupo de Rehabilitación de la Fauna Autóctona y su Hábitat (GREFA) eta Ligue pour la Protection des Oiseaux (LPO)

Aurrekontu osoa: 2.062.691 euros

Indarraldia: 2013ko uztailaren 1a eta 2017ko irailaren 30a artekoa

Web: www.lifebonelli.org

Argitaratzailea: LIFE Bonelli taldea

Portadako argazkia: Bonelli arranoa. ©Sergio de la Fuente

LG NA 390-2018

Edukiak

Laburpena	1
la ehun ale askatzeko	2
GREFA, hazteko gunea eta bai pasekoa ere, askatu beharreko arrano guztientzat	4
"Hacking irekia – Hacking itxia – Hacking-kaiola" ..., edo askatzeko metodoaren bilakaera	5
Teknologia berriena, beren hegaldiei jarraipena egiteko	7
Elektrokuzioa, mehatxu nagusia	9
Mugarria Mallorcan: desagertuta egotetik bere burua irauaraz dezakeen populazioa izatera	10
Especialisten europar foro iraunkor bat	12
Gizartearen beharrezko inplikazioa	12
"Bonelli, kontserbazioaren sinbolo bizia"	14
Erakundeen eta tokiko biztanleen jardunbide egokiak	16
Eta LIFE Bonelli proiektuaren ondoren?	16

Laburpena

Beste harrapari handi batzuen populazioekin gertatu den moduan, Bonelli arranoak edo aztore-arranoak (*Aquila fasciata*) atzerakada handia izan du Europa osoan eta 1.100-1.200 bikote besterik ez gelditzera iritsi da.

Azken 50 urteetan, Espainiako populazioan ere gertatu da gainbehera, eta Mallorca uhartean, esate baterako, desagertu egin da. Iberiar penintsulan, egun, gutxi gorabehera 750 bikote daude (Europako populazioaren %80) eta haietatik erdia Andaluzian bizi dira, joera egonkorrari eusten dion probintzia bakarrean.

Mende honetako lehen hamarkadan, eskualde-mailako hainbat administrazioek proiektuak garatu dituzte, Bonelli arranoaren populazioek atzeraka egiteko dinamika handi hori geldiarazteko helburuarekin, baina 2013a izan zen, LIFE Bonelli proiektuarekin, baterako programa bat abiarazi zen urtea. Asmoa, hain zuzen, Espainiako populazioaren suspertze integralari ekitea zen.

Proiektuaren bazkide diren erakunde guztiek lan handi eta bizia egin dute lau urte hauetan, lurralde bakoitzean eta elkarrekin, eta lanerako sare bat sortu eta sendotzea lortu dute. Sare horretan, gero eta espezializatuagoak diren eta Europako antzeko beste proiektu batzuekin etengabeko elkarlanean dauden lantaldeak daude. Eta hori guztia emaitzetan islatzen da; izan ere, lau urtean oso esanguratsuak diren aurrerabideak lortu baitira:

- Itxian hazteko metodoetan. Ahalegin handia egin da txitaz hornitzeko, berriro sartu ahal izateko, eta nabarmen hobetu da hazteko teknika desberdinen gaineko ezagutza.
- Askatzeko tekniketan. Bilakaera handia izan da, hain zail eta kontuzkoa den fase honetako arriskuak minimizatzen heldu arte.
- Ale guztien satellite-bidezko jarraipenean igorgailuekin. Horrek ahalbidetu du espeziearen biziraupen-tasak ezagutu eta aztertzea, hilkortasunaren arrazoiak, eta sakabanatzeko ohiturak eta parametroak.

- Mehatxu nagusiak murriztean, eta, bereziki, haietako lehenbizikoan: elektrokuzioan.
- Espeziearen ikuspenean eta ospean. Haiek, zalantzarik gabe, kontserbatzeko programak eta politikak abiaraztea eta haien emaitzak mesedetzen dituzte.

Lau urte hauetan, 92 Bonelli arrano askatu dira proiektuaren esparruan, populazio egonkorra suspertu da Mallorcan eta bikoteak sortu dira Penintsulan, espeziearen lurralde historikoak edo beste berri batzuk hartzen dituztenak. Horrez gain, beren memoria berreskuratu da eta gizartea inplikatzeko lortu da, eginkizun garrantzitsua izango baitu espeziea kontserbatzean.

Ia ehun ale askatzeko

Bonelli arranoaren laurogeita hamabi ale askatu dira LIFE proiektuan, Nafarroan, Madrilen eta Araban zailtasunak dituzten populazioak indartzeko eta jada desagertuta zeuden beste batzuk suspertzeko, Mallorcan.

Askatu ahal izateko ale kopuru hain handia eduki ahal izan da lau urte hauetan (2014-2017) hiru lan-ildotan egin den ahaleginarengatik: itxian haztea, txita basatiak ateratzea habietatik –haietako batzuk erreskatatu dira, zoritxarrez, trikonemek erasanda baitzeuden– eta ale heldugabeak suspertzea gune espezializatuetan. Jarraian dagoen taulan, LIFE proiektu honetan askatu diren Bonelli arranoen ia ehun ale horien jatorria ageri da:

Aleen jatorria	HEMEN ASKATUAK				
	Araba	Madril	Nafarroa	Mallorca	Guztira
Hazteko guneak: Ardeche (UFCS/LPO)	2	3	-	-	5
Vendée (UFCS/LPO)	3	9	16	3	31
GREFA	2	4	2	6	14
Ateratzea	1	15	3	6	25
Erreskatatzea	-	4	2	3	9
Birgaitzea	-	1	-	7	8
GUZTIRA	8	36	23	25	92

Bonelli arranoa, GREFAren instalazioetan.

GREFA
Junta de Andalucía

Andaluziako Ingurumen arloko agenteen lana, eta, bereziki, Alturako Lanen Unitate Bertikalekoena, funtsezkoa izan da txitak habietatik ateratzeko.

Proiektuan askatutako Bonelli arranoen erdiak baino zertxobait gehiago (50 ale) LIFE proiektuaren bazkide diren eta itxian hazten jarduten duten hiru guneetakoak dira: bi Frantziakoak dira, UFCS/LPO elkartekoak (*Union Française des Centres de Sauvegarde de la Faune Sauvage/Ligue pour la Protection des Oiseaux*), eta hirugarrena GREFAkoa da (Grupo de Rehabilitación de la Fauna Autóctona y su Hábitat), egoitza Madrilgo Majadahonda hirian duena. Itxian hazteko hiru gune horien artean, Bonelli arranoaren 12 bikote ugaltzaile dituzte, eta haiek dira askatzeko izan diren txiten iturri nagusia.

Hiru guneen arteko lan koordinatuak ahalbidetu du esperientzia eta metodologia desberdinak partekatu eta egiaztatzea, eta, azkenik, espezie honetarako itxian hazteko programetarako ildo zorrotzenen era adostu bat ezartzea. Alde horretatik, LIFE Bonellik funtsezko aurrerabidea ekarri du Bonelli arranoaren txitak itxian maneiatzeko eta gero naturan askatzeko, eta bai antzeko beste programa batzuetara heda daitekeen ezagutza ere.

LIFE Bonelli proiektuaren bidez berriro sartu diren beste 34 txita Andaluziako eta Gaztela-Mantxako habia basatietan egindako erreskatatzeetakoak edo haietatik ateratakoak dira. Bonelli arranoaren Andaluziako populazioa Espainiakoaren %42-49 da eta joera egonkorra du. Horrenbestez, espezie honek Iberiar penintsulan duen erreserba nagusia da Andaluziako.

Autonomia erkidego desberdinetan basafauna suspertzeko dauden guneek (Katalunia, Valentzia, Gaztela-Mantxa eta Andaluzia) Bonelli arranoaren 8 ale eman dituzte, askatzeko, zituzten minak edo patologiak GREFAko animalientzako ospitalean sendatu eta birgaitu eta gero.

GREFA

GREFA

Bartomeu Bosch

GREFA

GREFA, hazteko gunea eta bai pasekoa ere, askatu beharreko arrano guztientzat

LIFE Bonelli proiektuaren garapen osoan, askatu aurreko egunetan edo asteetan arrano guztiak hartzeko gunea ere izan da GREFA, bai itxian hazteko hiru guneeetan jaio diren txitentzat, bai eta habia basatietatik iritsi direnentzat ere. Askatu aurretik Bonelli arranoak "puntuari jarri edo prestatzeko" igarotzerako edo paserako balio izan dute GREFAren instalazioek.

Alde batetik, GREFA proiektuko ekintza desberdinetan behar den albaitaritzako arreta emateaz arduratzen da: itxian hazteko aldiari, Andaluzian habietatik ateratako txiten tratamendua, askatzeko taldeen prestaketa, markatzea, laginak hartzea, nekropsiak, eta abar.

Eta beste alde batetik, tratamendu edo sendabide bakoitzerako (elikadura, muskulazioa, fisioterapia eta abar) berariazko teknikak eta instalazioak behar dituzten aleak suspertu eta birgaitzeko lanak daude.

“Hacking irekia – Hacking itxia – Hacking-kaiola” ... edo askatzeko metodoaren bilakaera

LIFE Bonelli proiektuan zehar, arranoak ingurune naturalean askatzeko metodoa bilakaera izaten joan da, emaitzen arabera eta Europan berrindartzeko edo berriro sartzeko garatutako beste proiektu batzuekin esperientziak trukatzearen arabera.

Proiektuaren hasieran, hacking-eko askatze metodoa (landako hazkundera) jarraitzen zen, hegazti harrapariak berriro sartzeko programetan ohiko metodoa, hazkundera ahalik eta modu naturalenean habia batean erreproduzitzen duena. Hasieran, hacking irekiaren arabera lan egin zen: egokitutako habia natural batean uzten ziren txitak, eta lehen asteetan elikatu eta zaindu egiten ziren. Lehenbiziko esperientziak aukera eman zuten aurreneko asteetan txitek duten ahuleziagatik nagusiki sortutako arriskuak detektatzeko, habiatik goizegi salto egitea, harrapakariak eta abar. Gainera, metodo horren arabera, maneiatu ahal ziren txiten kopurua mugatua zen eta txitek adin berekoak izan behar zuten.

Aurrerago, egokitzapen batzuk egin ziren, arriskuak saiheste aldera, eta hacking itxia erabili zen, habia artifizial goratu bat. Txitak kaiola handi eta itxi batean egoten ziren, askatzeko dorre batean, elikatzen eta hegalak trebatzen, lehen hegaldia egiteko unea iritsi eta egitura ireki bitartean (60-65 egun inguru dituztenean). Kaiola handiaren inguruan, askatzeko eremuan, elikatze plataforma goratuak, pausatzeokoak, bainuontziak eta abar kokatu ziren, harrapakariak iritsi ahal izatea ekiditen zuten sistemek babestuta betiere.

Askatutako aleek askatu diren eremua-
rekiko marka edo atxikitasuna sentitzeko

Bartomeu Bosch

Hacking irekia.

GREFA

Habia goratu baten argazkia
(hacking itxia).

J.J. Iglesias GREFA

Hacking-kaiola, kaiola itxiaren xehetasunarekin eta aklimataziorako espazioarekin.

Carlota Viada COFIB

Nafarroaren kasuan, tarteko hacking-a erabili da. Kaiola oso handia da, eta askatu aurretik hegan egiteko arketak egiteko aukera ematen du.

GAN-NIK

asmoa duen metodoa da hacking-a, hartara, bertara itzul daitezten, helduak direnean, beren lurraldea ezartzera. Hori dela-eta, habian 45-50 egun dituztela uzten diren txitekin baino ez da egiten. Mallorcan, birgaitutako ale heldugabeak askatzeko, aklimatazko edo girora egokitzeko kaiola bat erabili da. Kaiola horretan, animaliak hegan egin dezake eta bizirik dauden harrapakinak ehizatu, eta bertan egun batzuk eman eta gero askatu egiten da. LIFE Bonelli proiektuan gertatu izan da askatutako txitetakoren bat berreskuratu behar izana, tratatu eta birgaitu eta, azkenean, berriro askatzea. Kasu horietarako ere aklimatazko kaiola bat erabili da. Azkenean, hacking itxia eta aklimatazko kaiola bat bateratzeak izan zitzakeen onurak ikusi ziren, eta "hacking-kaiola" izeneko hirugarren metodo baterantz egin zen aurrera. Kaiola handi eta itxiaren abantaila instalazio zabal bat gehitu behar zaie, non txiten egonaldia luza daitekeen, harrapakaririk gabe eta zaintza handiagoarekin, hain kontuzkoa den fase honetan.

LIFE Bonelli proiektuan, metodo desberdinak erabili dira, lurralde desberdinetan, eta horrek egiaztatze eta askatzeko sistemen eta metodoen emaitzak nabarmen hobetzeko bidea eman du.

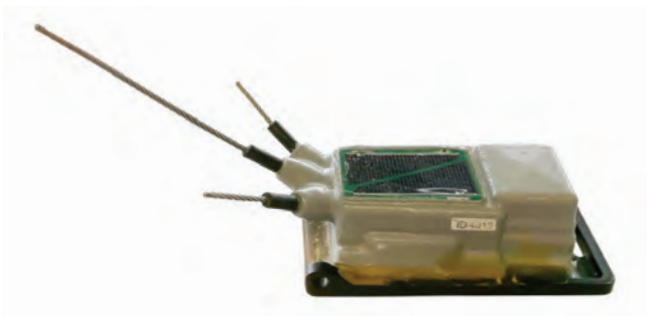
Edonola ere, askatzeko metodoarekin batera doan eta oso garrantzitsua den lan bat dago: kokalekua aukeratzeko. Kokalekua aukeratzeko, hain zuzen, alderdi hauek aztertu behar dira, besteak beste: espeziearen presentzia historikoa, habitat aproposa, eremuaren babes (Natura Sarea...), talde teknikoarentzako irisgarritasuna, eragozpenik ez izatea, eta tokiko biztanleen onarpena eta babes. Hartara, LIFE Bonelli proiektuan, alderdi horiek guztiak oso aintzat hartu dira aleak askatzeko egin diren saio guztietan.

	Askatzeak			
	Araba	Madril	Nafarroa	Mallorca
Hacking irekia	8	-	3	-
Hacking itxia	-	24	20	4
Aklimatatzeko kaiola	-	2	-	9
Hacking-kaiola	-	10	-	12
GUZTIRA	8	36	23	25

Teknologia berriena, beren hegaldiei jarraipena egiteko

LIFE proiektu honetan, Bonelli arranoaren 128 ale markatu dira guztira GPS igorgailuak jarrita: askatutako ale guztiak (92), askatutako arranoen ondorengo txita basatiak eta proiektuaren lurraldeetan kokatutako bikoteen beste batzuk (33), eta beste ale heldu ugaltzaile batzuk, Penintsularen erdialdean harrapatutakoak eta gero askatu egin zirenak (3).

Markatu diren ale horiek LIFE honen aurreko esperientzietan kokatutako antzeko igorgailuei gehitzen bazaizkie, guztira 168 arrano dira beren

mugimendu espazialak ezagutzeko aukera ematen dutenak. Mugimendu espazial horiek funtsezkoak dira berriro sartzen bilakaeraren eta emaitzen berri izateko, eta espeziearen mehatxuak ezagutu eta prebenitzeko.

Arrano-kopuru handi bat markatu eta haien jarraipena egiteak ahalbidetzen du zehatz-mehatz jakitea espazioaz egiten duten erabilera, beren mugimenduen jarraipen zientifikoa egiteko, hartara, beste alderdi batzuen artean, hauek zehazteko: espeziearen biziraupen-tasak, hilkortasunaren arrazoiak, eta sakabanatzeko ohiturak eta parametroak.

Igorgailu horiei esker, badakigu berriro sartu diren Bonelli arrano gazteak ia Iberiar penintsula osoan ibili direla beren sakabanatzean, edo zenbait ale Afrikan ibili direla hegan. Gainera, badakigu Mallorcan askatutako arranoek uhartearen lurralde osoa baliatzen dutela, oso jendeztatuta dauden eremuak izan ezik, eta Andaluziako populazio garrantzitsuak Iberiar penintsulan egiten dituen mugimenduak aztertzen dira.

Era berean, igorgailuak jarrita markatutako Bonelli arrano guztien jarraipenari esker, hilda zeuden animaliak aurkitu eta aztertu dira. Hartara, heriotza gehienek arrazoiak frogatu ahal izan da, eta, ondorioz, mehatxuak minimizatzeke lan egiten jarraitu ahal izan da.

Fernando de La Cruz

Fernando de La Cruz

Carlota Viada COHIB

Elektrokuzioa, mehatxu nagusia

2010ean Bonelli arranoak askatzen hasi zenetik eta bai LIFE proiektu honetan ere, igorgailuen bidezko jarraipenak egiaztatu du elektrokuzioa dela populazioen bideragarritasunerako oztopo nagusia. Izan ere, gutxienez, baja guztien %42ren arduraduna da, eta portzentaje hori %50era iristen da, askatzeko lehen faseetan hiltzen diren aleen heriotzak eta, horrenbestez, basa-bizitzara oraindik egokituta ez dauden aleen heriotzak ez badira kontuan hartzen.

Nafarroan, Mallorcan, Araban eta Madrilen ahalegin handiak egiten ari dira linea elektrikoak zuzentzeko, Europako finantzaketarekin edo beren baliabideekin. Nafarroaren, Burgosen eta Arabaren kasuan, LIFE hau baino 12 urte lehenago hasi ziren. Eta LIFE Bonelli proiektuarekin, arrisku-mapak egin dira eta linea elektriko arriskutsuak zuzendu dira Mallorcan, Araban eta Madrilen, elektrokuzioa saihesteko helburuarekin (eta bai talkak ere, Arabaren kasuan).

LIFE Bonelli proiektuarekin 477 euskarri zuzendu dira (263 Mallorcan, 206 Madrilen eta 8 Araban, non txoriak salbatzeko gailuak jarrita linea elektrikoko 2,6 kilometro seinaleztatu diren), eta aurrerapen handia egin da espeziearen ohiturak eta elektrokuzioarengatik ahulezia handia ezagutzeko. Dena den, elektrokuzioak Bonelli arranoaren eta beste harrapari batzuen populazioei eusteko faktore mugatzaile izateari uzteko bidea luzea da oraindik ere.

Mallorca

Deià arra, *Bel* eta Venten ondorengo (uhartean instalatutako lehen bikotea), XXI. mendean Tramuntana mendilerroan (Mallorca) jaio den lehen Bonelli arranoa izan da.

Mugarria Mallorcan: desagertuta egotetik bere burua irauaraz dezakeen populazioa izatera

XX. mendearen bigarren erdia arte presente egon bazen ere, Bonelli arranoa desagertuta egon da Mallorcan 50 urtean baino gehiagoan. 2009an, Balear Uharteetako Gobernuak "Bonelli arranoa Mallorcan berriro sartzeko plana" onartu zuen, eta gero, Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB) erakundea eta Ingurumen, Nekazaritza eta Arrantza Saila, biak ala biak Balear Uharteetako Gobernuaren mendekoak, LIFE Bonellin aritu dira, Berriro Sartzeko Planean aurreikusitako ekintzen zati handi bat abiarazteko helburuarekin.

2011tik aurrera hasi ziren arranoak berriro sartzeko ekintza berez esanak, eta 2017ko erdialdera bitartean guztira 40 ale naturan askatzea ekarri dute. Askatutako aleek –suspertzeko guneetatik iritsitako txitak eta ale zaharragoak– biziraupen-tasa handia izan dute, eta horrek ahalbidetu du uhartean populazio ugaltzaile txiki bat kokatzea. Askatutako ale horien %25ek lurralde bat hartu dute, ugaltzeko asmoarekin, eta 2014an, kokatutako lehen bikoteak txita bat haztea lortu zuen. Dударik gabe, Berriro Sartzeko Planaren eta bai LIFE Bonelliren mugarri bat da, proiektuaren bidez berriro sartutako aleen lehen ugaltze-arrakasta izatean.

Proiektua hasi zenetik, Bonelli arranoak berriro ere hazi du askatasunean uhartean, eta "populazio berria" du egun, 27 alek eta zazpi lurralde-bikotek eratua. Azken urte hauetan, 11 Bonelli arrano jaio dira askatasunean, espezieak Mallorcan dituen lau lurralde desberdinetan.

Emitzak adoretzeko modukoak dira, eta hala berretsi du "Mallorcan berriro sartutako Bonelli arrano edo aztore-arranoaren populazioaren bideragari-

tasunaren azterlana” izenekoak. Azterlan hori COFIB partzuergoak agindu zion Bartzelonako Unibertsitateko Kontserbazioaren Biologiako Taldeari, eta hark ondokoa iradokitzen du: “*Egun, bere burua irauaraz dezakeen populazioa da, eredu demografikoen aurreikuspenaren arabera, eta etorkizunean progresiboki handitzeko joera izango du*”.

Oso emaitza ona da, LIFE Bonelli proiektua harro egoteko modukoa eta bai eragingarri onena ere, espeziea suspertzearen alde lan egiten jarraitzeko ere.

Eta bai Iberiar penintsulan ere...

Nafarroa

Bikote bat eratu da Sielva eta Arrangoiti artean. LIFE Bonelli proiektuak libre utzitako bi ale dira, sexualki helduak direnean haztea espero denak.

GAN-NIK

Burgosen iparraldean, 2015ean

Gobera jaio zen, *Filabresek* (LIFE Bonelli proiektuaren bidez Nafarroan askatutako emea) eta *Thor*rek osatutako bikotetik. *Thor* ale bakarti bat zen, Araba, Burgos eta Errioxa arteko lurralde hau gobernatzen zuena.

GREFA

Madrilgo Erkidegoan

Bonelli arranoaren populazioa bikoiztu egin da, proiektuaren bidez libre utzitako aleen artean bi bikote berri eratzean. Guadalajaran eta Toledon ere aske utzitako beste ale batzuek sortutako bikoteak ere kokatu dira.

Ramón Arambarri

Italia, Israel eta Frantziako adituek, Iberiar penintsulako beste batzuekin batera, proiektuaren amaieran Nafarroan egin zen Nazioarteko Mintegian parte hartu zuten.

Espezialisten europar foro iraunkor bat

Mallorcak, Madrilek, Nanteseke, Jaenek, Gasteizek eta Iruñeak Batzorde Teknikoaren 8 bilerak hartu dituzte, eta horrek ahalbidetu du etengabeko pultsuari eustea LIFE honetan inplikaturako lurralde desberdinetako espezialisten artean.

Halaber, nazioarteko bi mintegi egin dira proiektuaren hasieran eta amaieran, Mallorcan eta Nafarroan, hurrenez hurren. Proiektu horiek ahalbidetu dute mehatxatuta dauden harrapariak Iberiar penintsulan eta Europan berrito sartzeko beste proiektu batzuk ezagutzeko.

Proiektuan zehar, LIFE Bonelliri buruzko zabalkunde zientifiko-teknikoa egiteko 40 jarduketatik gora gauzatu dira: txostenak kongresuetan, artikulua argitaratzea, lan zientifikoak eta aurkezpen teknikoak arlo desberdinetan. Beste proiektu batzuetan lan egiten duten teknikari espezialistekin (administratioak, unibertsitateak eta beste erakunde batzuk) harreman jarraia edukitzeko bidea eman du horrek, eta bai lanerako sare bat sendotzeko ere, ekintza desberdinen garapena eta emaitzak partekatu eta egiaztatzeko. LIFE Bonelli proiekturako elkarlan aberasgarria izan da: beste proiektu eta erakunde batzuen esperientziari eta babesari onura atera dio, eta haiek, era berean, LIFE honetan sortutako ezagutza guztia eskuratzeko aukera izan dute.

Gizartearen beharrezko inplikazioa

Teknikoaz eta zientifikoaz gain, LIFE Bonelli proiektuak aintzat hartu du espezie baten gaineko ezagutza sozialak, bere ospeak, kontserbatzeko programak eta politikak laguntzen dituela.

Beste harrapari handi batzuen suspertzeak Bonelli arranoa bigarren maila batera eraman du, 2013an LIFE honek ikuspena eman dion arte. Eta hori kontserbazio proiektuen ohiko metodologiak eta tresnak (berriro sartzea, populazioak indartzea eta abar) asmo handiko komunikazio-plan batekin konbinatuta egin da.

Webgunea eta sare sozialak lurraldeetako bakoitzean egin diren ekintzen eta ekintza kolektiboen erakusleihu onenak izan dira. Eguneratzeko ahalegin handi eta jarraitua egin da, proiektuaren garapena ikusgai egin eta haren zabalkundea egiteko, hartzaileen talde desberdinentzat (maila teknikoa eta bai dibulgaziozkoa ere) interesekoak eta erakargarriak diren edukiak eskainita. Hartara, www.lifebonelli.org webgunean, sortutako albiste ugari,

The screenshot displays the Life Bonelli website interface. At the top, there is a header with the 'Life Bonelli' logo, the tagline 'Integral Recovery of Bonelli's Eagle Population in Spain', and logos for LIFE 12 NATURE/2009/01, LIFE, and the European Union. A navigation menu includes 'Inicio', 'Life Bonelli', 'El Águila de Bonelli', 'Avances', 'Life=Natura2000', 'Área de prensa', 'Multimedia', and 'Contacto'. Below the header is a large banner image of an eagle with the text 'Life Bonelli' overlaid. The main content area is divided into several sections: a newsletter sign-up button, a 'BIBLIOTECA VIRTUAL' button, a news snippet about the 'Grazalema' eagle, a 'Life Bonelli' section with a text article on eagle conservation, a video player for 'Proyecto Life Bonelli' with a play button and a quote, and a 'SEMINARIO FINAL LIFE BONELLI' section. At the bottom, there are social media sharing icons for LinkedIn, Facebook, Twitter, and YouTube.

emaitzen laburpenak, argazkiak eta bideoak, eta abar daude, barne hartuta “Bonelli arranoaren liburutegi birtuala”, espezieari buruzko edo harekin lotutako artikulua asko eta asko dituen (kontsultatzen eta behera kargatzeko).

Egiten joan diren dibulgazioko eta sentsibilizazioko beste ekintza batzuk ere biltzen ditu, hala nola eskupaperak, taulak, buletinak, ingurumen-heziketako eta boluntariotzako programak, gizarteko arlo desberdinekin egindako lana...

“Bonelli, kontserbazioaren sinbolo bizia”

COFIB partzuergoak Mallorcan sortutako Babes Sarea da, proiektuari zabalkunde eman eta gizarteko eta enpresetako arloen inplikazioa lortzeko xedearekin. Sarea, guztira, 32 erakunde publiko eta pribatuk eratzen dute, espeziearen kontserbaziorako giltzarriak diren alorretakoak: udalerrak, finka pribatuak, Administrazioa, zaintzarako taldeak, elektrizitatearen eta ehizaren arloak, GKEak, turismoaren arloa, partikularrak...

Proiektua bera eta Babes Sarea ezagutarazteko egindako jarduerak ugariak (44 ekitaldi eta 2.000 parte-hartzailetik gora), Arrano Eguna antolatu izana nabarmendu behar da. Herritar ororentzako ekitaldia da, hedabideetan zabalkunde handia duena, eta barne hartzen dituena mintzaldiak, tailerrak eta jarduerak, eta bai Sareko kideen inplikazioari esker ona adierazteko ekitaldi bat ere.

2015eko Arrano Eguna: Miguel Delibesen hitzaldia, "Linces, Águilas y conservación creativa".

GREFA

Madriren ere GREFAk Arrano Eguna ospatzen du, bere ate irekien urteroko jardunaldiarekin batera, Ingurumenaren Mundu Egunaren inguruan, bisitari kopuru handia hartzen duena.

GREFAk Madriren sortu duen Babes Sareak ingurumenarekin eta kontserbazioarekin lotutako enpresek lankidetzan aritzean jarri du arreta. Enpresa horiek beren zerbitzuak eta materialak eman dituzte, LIFE Bonelli garatzeko.

Proiektuaren hasieratik, Madrirek eta Mallorcak boluntario-taldeak elkarlana izan dute. Talde horiek oinarritzko lana egin dute hainbat ekintzatan, adibidez, ekitaldiak antolatzean, arranoak zaindu eta jarraipena egitean...

GREFAk, Madriren, eta COFIBek eta FNPK (Fundación Natura Parc), Mallorcan, "Naturaleza viva" izeneko ingurumen-heziketako programa garatu dute. Zehazki, erakusketen, zaintzarako kameren eta guneko gela desberdinetarako bisiten bidez espeziearen jokaera, albaitaritzako lanak, sendotzeko egiten diren metodoak eta abar ezagutzeko aukera ematen du.

2015eko Arrano Eguna: Babes Sareko kideei esker ona adierazteko diplomaren banaketa.

COFIB-FNP

"Naturaleza Viva" Ingurumen Heziketako Jardunaldiak.

FNP

Erakundeen eta tokiko biztanleen jardunbide egokiak

Lurraldearen zenbait erabilera tradizionalak, adibidez, nekazaritzak eta abeltzaintzak, dibertsitate biologikoa laguntzen dute, eta jardunbide horietan izaten diren aldaketek eragin zuzena dute haien lotutako landare eta animalia habitaten eta espezieen gainean. Beste batzuk, ehiza, esaterako, oso errotuta daude landako komunitateetan, eta, aldi berean, diru-sarreraren iturri garrantzitsua dira udal askotarako.

Proiektuaren hasieratik aurrekusi da ehiztarien, nekazarien eta abeltzainen taldeekin, eta beste agente politiko eta sozial batzuekin, lankidetzan eta parte-hartzean aritzeko bideak zabaltzeko premia. Zehazki, kontserbazio-ekintzak garatuko diren eremuetan, Bonelli arranoaren kontserbazioarekin lotuta dauden interesak dituzten edo eremu horietan jarduten duten agenteak dira.

Tokiko erakundeak eta intereseko taldeak habitata hobetzeko ekintzen garapenean eta kokalekuen hautaketan inplikatzeko, batetik, ekintza horien iraunkortasuna hobetzen lagundu du, eta, bestetik, balio izan du proiektuko

dibulgazioko eta sentsibilizazioko helburuak zabalago heltzeko tokiko biztanleengana.

Deskribatu diren jarduketetan inplikatzeko gaitasunak, alkateak, ehiztariak, abeltzainak eta turismoko kudeatzaileak LIFE Bonellirekin elkarlanean aritzen dira, sentsibilizazioko eta dibulgazioko ekintzetan parte hartzen (gidaliburua egitea, mintzaldiak, zabalkundea prentsan...).

Tokiko biztanleen, ehizaren arloaren eta kontserbazioaren arloaren arteko lankidetzaren estu honen xehetasunak eta emaitzak jasotzen dituen argitalpena.

Eta LIFE Bonelli proiektuaren ondoren?

Bazkide gehienek, Italiako Ingarumen Ministerioaren mende dagoen *Istituto Superiore per la Protezione e la Ricerca Ambientale* institutuarekin batera, Bonelli arranoaren populazioak suspertzeko lanean jarraitzen dute Iberiar penintsulako erdialdean eta iparraldean presentzia historikoa izan duen eremuetan eta Sardinian.

Eta proiektu berri baten esparruan egingo dute: Aquila a-LIFE. Espeziearen elektrokuzioagatik hilkortasuna murriztean jarriko du arreta, giltzarriak diren arloen elkarlanaren bidez, hala nola elektrizitate arloko enpresen, tokiko administrazioen eta arloko adituen lankidetzaren bidez.

Bazkideak

Kolaboratzaileak

www.lifebonelli.org

